

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- K 31. 12. 2016 žilo na území Pardubického kraje více než 517,1 tisíce obyvatel, tj. o 938 osob více než v roce 2015. Na růstu počtu obyvatel se podílela jak přirozená měna, tak migrace.

- Počet cizinců žijících na území Pardubického kraje se během roku 2016 navýšil o téměř 1,3 tis. osob, na obyvatelstvu kraje se podílejí 2,6 % (5. nejnižší podíl v mezikrajském srovnání). V kraji momentálně žije nejvíce cizinců za posledních dvacet let.
- V kraji se v roce 2016 živě narodilo 5 533 dětí, nejvíce od roku 2010. Téměř polovina dětí se narodila neprovdaným matkám.
- I přes mírný meziroční nárůst počtu potratů se Pardubický kraj oproti republikovému průměru vyznačuje nízkou potratovostí.
- Počet zemřelých osob se meziročně snížil; nejčastější příčinou úmrtí byly nemoci oběhové soustavy. Kojenecká i novorozenecká úmrtnost dosahují v kraji ve srovnání s republikovým průměrem nižších hodnot.
- Uzavřeno bylo nejvíce sňatků za posledních devět let (2 472). Rozvedeno bylo v roce 2016 nejméně manželství od roku 1990.
- Obyvatelstvo Pardubického kraje je mezi kraji České republiky páté nejmladší. Podíl dětské složky na populaci kraje se po předchozím poklesu v posledních letech mírně zvyšuje. Počet i podíl obyvatel v produktivním věku klesá, osoby ve věku nad 65 let mají v kraji v současnosti nejvyšší absolutní i relativní zastoupení od roku 1991.

Sociální vývoj

- Zaměstnanost se vyvíjela příznivě, počet zaměstnaných osob meziročně vzrostl o 3,6 tis. a byl nejvyšší za posledních 20 let; míra zaměstnanosti (podíl zaměstnaných na počtu osob 15letých a starších) vzrostla na 58,2 % a překračovala republikový průměr o 0,7 procentního bodu.
- Nezaměstnanost nadále klesá, na konci roku 2016 byl podíl nezaměstnaných osob v kraji s hodnotou 4,04 % čtvrtý nejnižší v mezikrajském srovnání (o jedno místo příznivější postavení než na konci roku 2015), do poloviny roku 2017 se snížil na 2,64 % (2. nejnižší hodnota mezi kraji).
- V roce 2016 pokračoval příznivý mzdový vývoj, přičemž ve všech čtvrtletích kromě druhého rostla mzda v kraji meziročně rychleji než v celé ČR, přesto v průměru za 1. až 4. čtvrtletí o 2,9 tis. Kč hrubého měsíčně za průměrem ČR zaostávala (šlo o 4. nejnižší mzdy mezi kraji).
- Počet dětí v mateřských školách již druhým rokem klesá, naopak žáků v základních školách nadále přibývá; počet středoškoláků po dlouhých letech vzrostl, výrazněji klesá počet studentů vysokých škol (s bydlištěm v kraji).
- Počet obyvatel připadajících na jednoho lékaře po předchozím období poklesu vzrostl (dlouhodobě leží nad republikovým průměrem); průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti od roku 2012 (dlouhodobé minimum) postupně roste, v mezikrajském srovnání je 6. nejvyšší.
- Starobní důchody v kraji zaostávají za republikovou hodnotou v průměru o 234 Kč a jsou 4. nejvyšší mezi kraji (pohoršení o jednu příčku oproti předchozímu roku). Mezi příjemci starobních důchodů narůstá podíl mužů, rozdíl mezi průměrným starobním důchodem mužů a žen se zvětšuje.
- Kriminalita v Pardubickém kraji patří dlouhodobě mezi nejvyšší, počet dopravních nehod v kraji způsobených řidiči pod vlivem alkoholu byl nejvyšší za posledních 10 let.
- Požárů bylo likvidováno meziročně o pětinu méně, přímá škoda na majetku se však zvýšila o 44 %.

Ekonomický vývoj

- Po poklesu hrubého domácího produktu v roce 2012 došlo v Pardubickém kraji v letech 2013 až 2015 (poslední dostupný údaj) k oživení; v kraji se zvýšil podíl průmyslu a stavebnictví na objemu hrubé přidané hodnoty, nedosáhl však úrovně z let 2006 až 2011.
- Meziroční růst sklizně obilovin byl v kraji v roce 2016 vyvolán zejména vyšší produkcí kukuřice na zrno a ozimé pšenice; sklizeň brambor byla nejvyšší za posledních 5 let; rostly stavy skotu a prasat; ke konci roku 2016 měl Pardubický kraj mezi kraji nejvyšší podíl na stavech drůbeže v ČR; v odchovu telat a selat patří kraj dlouhodobě k nejlepším.
- V průmyslových podnicích sídlících v kraji poklesly v roce 2016 tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy, přesto byly tržby na 1 zaměstnance mezi kraji druhé nejvyšší.
- Výroba elektřiny v roce 2016 poklesla v souvislosti s probíhající rekonstrukcí největší parní elektrárny, naproti tomu spotřeba elektřiny v kraji rostla; ještě rychleji se zvyšovala spotřeba zemního plynu, a to zejména v domácnostech.
- Stavební práce provedené stavebními podniky se sídlem na území kraje s 20 a více zaměstnanci meziročně poklesly o 16 %. Podniky bez ohledu na jejich sídlo realizovaly na území kraje o 10 % menší objem prací než v roce 2015.
- Počet stavebních povolení vzrostl ve všech okresech Pardubického kraje, orientační hodnota nově povolených staveb byla nejvyšší od roku 2011.
- Mírné oživení ekonomiky v kraji s sebou přináší i nárůst bytové výstavby ve všech okresech, třetina krajského úhrnu nových bytů se staví ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Pardubice.
- Dopravních vozidel registrovaných v Pardubickém kraji každoročně přibývá, počet nákladních vozidel se zvyšuje rychlejším tempem, než je republikový průměr.
- Meziročně se v kraji zvýšil počet hostů z ČR i ze zahraničí ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních. Mezi zahraničními hosty převažují hosté ze Slovenska, Německa a Polska.

Životní prostředí

- Pokračuje trend snižování výměry zemědělské půdy. Plocha ekologicky stabilních prvků v kraji roste.
- Největší rozloha chráněných území v kraji je na Chrudimsku.
- Specifické množství vody fakturované domácnostem se v roce 2016 snížilo a zůstává v mezikrajském srovnání druhé nejnižší. Cena pitné vody se meziročně zvýšila, přesto je ve srovnání krajů ČR již druhým rokem nejnižší.
- Do vodních toků v kraji bylo vypuštěno o 700 tisíc m³ odpadních vod méně než v roce 2015 a od roku 2011 se množství vypuštěných odpadních vod snížilo o více než 5 milionů m³.
- Pod republikovým průměrem jsou v kraji pouze měrné emise oxidu uhelnatého; v roce 2015 (poslední dostupný údaj) v kraji meziročně vzrostly měrné emise tuhých znečišťujících látek a oxidu uhelnatého.
- Produkce podnikového i komunálního odpadu v roce 2015 rostla; podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu byl nejvyšší za poslední 4 roky.
- V roce 2015 rostly investice na ochranu životního prostředí a byly nejvyšší za posledních 18 let; na obyvatele byly mezi kraji nejvyšší.

Změna hodnot vybraných ukazatelů v Pardubickém kraji a ČR mezi roky 2015 a 2016

